

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	4419 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4419
Назва ОП	Історія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Салата Оксана Олексіївна, Микитенко Марина Віталіївна, Петрова Наталія Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.02.2024 р. – 28.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/3448-vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitnoi-prohramy
Програма візиту експертної групи	https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/3449-prohrama-onlain-vizytu-ekspertnoi-hrupy-pid-chas-provedennia-akredytatsiinoi-ekspertyzy

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Історія» є складовою підготовки фахівців зі спеціальності 032 "Історія та археологія" на факультеті гуманітарних наук НаУКМА. Наявні документи та робота експертної групи засвідчили, що освітній процес за ОП здійснюється, адміністрація ЗВО, гарант ОП та науково-педагогічні працівники створили умови для проведення акредитаційної експертизи, надали необхідну інформацію, забезпечили присутність учасників фокус груп. ЕГ переконатася у тому, що НаУКМА є професійним колективом, де активно реалізується політика академічної доброчесності, чітко визначено стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, вони є прозорими і зрозумілими для здобувачів. Весь педагогічний колектив і здобувачі визначають академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. ЕГ зауважує, що остаточне затвердження оновленої ОП «Історія» відбулося 26 жовтня 2023 року, натомість навчальний план було затверджено 4 липня 2023 року і введено в дію з 1 вересня 2023 року. Тобто, на початок навчального року ОП передувала в стані процедури затвердження, хоча всі зміни вже були відображені в навчальному плані. Під час спілкування ЕГ з гарантом ОП та керівництвом НаУКМА це питання обговорювалось та були отримані пояснення щодо невідповідності термінів затвердження навчального плану та змін до ОП. Керівництво НаУКМА та Гарант ОП запевнили ЕГ що зміни не стосувалися ключових структурних компонентів ОП, та були попередньо узгоджені з усіма групами зацікавлених сторін та враховували рекомендації ГЕР. Експертна група отримала позитивні враження від спілкування зі здобувачами освіти та випускниками, котрі висловили задоволення освітнім середовищем та якістю освітніх послуг. ЕГ констатує відповідність ОП "Історія" діючим критеріям, а виявлені недоліки та надані рекомендації не є підставою для відмови в акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами ОП «Історія» є узгодженість цілей із місією і стратегією ЗВО та унікальність. ОК ОП «Історія» дозволяють досягти цілей та ПРН, складають логічну взаємопов'язану систему в цілому, є оригінальними та унікальними. НаУКМА має потужну систему інтернаціоналізації, завдяки якій використовує європейський та світовий освітній і науковий досвід, готує здобувачів до реалізації здобутих компетентностей у глобалізованому світовому просторі. Практика задіяння до спів-консультування та спів-керівництва іноземних науковців дає якісний науковий продукт створений здобувачами ОП. Здобувачам пропонують цілу низку англійських програм. Для реалізації індивідуальної траєкторії здобувачів ЗВО запрошує фахівців з усієї України та з європейських університетів, що є позитивним досвідом для наслідування. Випускники ОП "Історія" мають високий рівень фахової підготовки, про що свідчить їх затребуваність фаховими установами. ОП є унікальною в частині якісного забезпечення викладання дисциплін висококваліфікованими науковцями, що є штатними викладачами, а також в частині залучення до освітнього процесу висококваліфікованих лекторів в якості авторів гостьових курсів. ЕГ як позитивну рису відзначає наявність серед викладачів випускників кафедри. Освітній процес проводиться на високому рівні. ЕГ відзначає, що сильною стороною ОП «Історія» є врахування досвіду іноземних партнерів (Варшавського університету, Центральноєвропейського університету (Будапешт) та Державного педагогічного університету імені Йона Крянге (Кишинів)). Як унікальний відзначаємо досвід запровадження спільної навчальної програми «Історія Центрально-Східної Європи» з Варшавським університетом, та залучення до розробки програми 2016 р. випускників попередньої програми з урахуванням їхніх пропозицій та зауважень. Однією з сильних сторін та позитивних практик є тісна співпраця з роботодавцями та їх зацікавленість у випускниках ОП, що було підтверджено піз час проведення зустрічей та відображено у відгуках. У спілкуванні з ЕГ представники стейкхолдерів наголосили, що високо цінують випускників ОП та їхні фахові компетентності, які дозволяють їм у майбутньому розширювати і поглиблювати отримані знання, самостійно розвивати нові навички та вміння залежно від сфери працевлаштування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує при наступних оновленнях ОП додати дисципліну, яка буде охоплювати питання дослідження української археологічної складової та вміння здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури що знаходяться на теренах України з метою їх охорони та можливого подальшого використання. ЕГ рекомендує при перегляді ОП збільшити кількість кредитів на опанування археологічної складової, додати ОК, спрямовані на вивчення археологічної спадщини України. Однією з слабких сторін ОП «Історія» ЕГ зазначає, що деякі Силабуси навчальних дисциплін потребують оновлення в частині методичного забезпечення та переліку рекомендованої літератури. ЕГ рекомендує до початку 2024/25 навчального року оновити переліки рекомендованої літератури та додати методичне забезпечення в Силабуси. В ОП серед запропоновано перелік посад, які можуть посідати випускники відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010. ЕГ звертає увагу, що у компетенціях та ПРН, що зазначені у профілі ОП, чітко не виокремлені ті, що сформує професіонала за такими шифрами: 2422.2 – редактор-перекладач; 2447.2 – фахівець з управління проектами та програмами у сфері матеріального (нематеріального) виробництва. ЕГ звертає увагу на відсутність умов для осіб з особливими потребами в приміщеннях де реалізується ОП «Історія» і рекомендує створювати безбар'єрний простір в приміщеннях, де відбувається реалізація навчального процесу ОП «Історія». Також ЕГ звертає увагу, що потребує покращення забезпечення аудиторій стаціонарною мульти-медійною технікою.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП 4419 «Історія» має чітко сформульовану мету та цілі, що в повній мірі корелюються із «Стратегією розвитку Києво-Могилянської академії на 2015-2025 рр.» і місією «Національного університету «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА). ОНП органічно поєднує освіту та науку, цілі ОНП «Історія» корелюються із «Стратегією розвитку Факультету гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська Академія» на 2018-2025 роки» (<http://surl.li/rfkkz>). ОНП орієнтована на підготовку конкурентноспроможних фахівців-істориків високого теоретико-методологічного та практичного рівня, що здатні успішно реалізувати себе у дослідницькій та викладацькій діяльності. Унікальність програми полягає в процесі органічного поєднання підвищення рівня фахової історичної освіти шляхом органічного включення до навчального процесу кращих міжнародних (переважно західних) сучасних освітніх технологій, в т.ч. ґрунтовної мовної підготовки (англійська та польська мови). Назва та спрямованість ОНП «Історія» визначені робочою групою та стейкхолдерами зважаючи на традиції, специфіку підготовки та напрями наукових досліджень НаУКМА. Структура та зміст ОНП 4419 «Історія» сформульована в межах спеціальності «Історія та археологія» та відображає її зміст. ОНП враховує потреби ринку праці та спрямована формування у здобувачів освіти затребуваності щодо працевлаштування, в тому числі шляхом мотивації та підготовки для продовження навчання на третьому (доктор філософії) освітньо-науковому рівні вищої освіти з подальшою перспективою працевлаштування в ЗВО тощо. В цілому ЕГ констатує, що сформована в НаУКМА система підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти за ОНП «Історія» реалізується на принципах забезпечення якості вищої освіти, виховання високого рівня академічної культури та критичного мислення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ відзначає студентоцентрованість ОНП, яка враховує підхід й інтереси різних груп стейкхолдерів. Під час спілкування з ЕГ стейкхолдери продемонстрували реальний стійкий інтерес та зацікавленість випускниками та здобувачами ОНП. Цілі ОНП і ПРН були визначені із урахуванням рекомендацій та потреб стейкхолдерів: Інститут історії України НАН України, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Національний заповідник «Софія Київська», Національний музей історії України, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД), Український інститут національної пам'яті, Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства та інші установи, в т.ч. ЗВО. Участь стейкхолдерів у формуванні та обговоренні ОНП, в освітньому процесі (гостьові курси) підтверджується документально та виступами під час онлайн-зустрічей. Пропозиції стейкхолдерів переважно враховані під час перегляду ОНП у 2023 році. Зустрічі ЕГ з фокус-групами підтвердили, що думку учасників освітнього процесу враховано при оновленні ОНП: проведено корегування та оновлення ОК. НПП оновлюють зміст ОК ОНП за результатами своєї наукової роботи, міжнародних стажувань та наукових пошуків і досліджень здобувачів. Після акредитації 2023 р. виникла потреба в оновленні ОНП. Проект оновлення ОНП розроблено у травні, у червні 2023 р. винесено на громадське обговорення. Результати ГО проаналізовані на засіданні кафедри 8 вересня 2023 р., на початку вересня ОНП була передана для обговорення і затвердження на Вченій раді ФГН, та на Вченій раді НаУКМА. ЕГ зауважує, що остаточне затвердження оновленої ОНП «Історія» відбулося 26 жовтня 2023 р., натомість НП затверджено 4 липня 2023 р. і введено в дію з 1 вересня 2023 р. Тобто, на початок навчального року ОНП передувала в стані процедури затвердження, хоча всі зміни вже були відображені в НП. Під час спілкування ЕГ з гарантом ОНП та керівництвом НаУКМА це питання обговорювалось та були отримані пояснення щодо невідповідності термінів затвердження НП та змін до ОНП. Керівництво НаУКМА та Гарант ОНП запевнили ЕГ що зміни не стосувалися ключових структурних компонентів ОНП (було додано археологічну складову до ОК «Актуальні проблеми Всесвітньої історії», зміни були попередньо узгоджені з усіма групами зацікавлених сторін та враховували рекомендації ГЕР, такий порядок дій затвердження був обумовлений бажанням та необхідністю запровадити оновлену ОНП з 1 вересня 2023 р. Внесені до ОНП зміни відображені у ВСО. Нове Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в НаУКМА затверджено 26 січня 2024 р., до цього часу діяв Наказ від 19.04.2021 № 206 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення освітніх / освітньо-наукових програм I – III рівнів вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (<http://surl.li/bivxx>) відповідно до якого відбувалося оновлення ОНП. Оновлена ОНП «Історія» відповідає СВО і затверджена рішенням ВР НаУКМА, пр. № 20 від 26 жовтня 2023 р.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП «Історія» визначено з урахуванням актуальних тенденцій розвитку спеціальності «історія та археологія», натомість вони не мають чітко сформульованого регіонального контексту і сфокусовані переважно на дослідженні та узагальненні тенденцій розвитку вітчизняної та європейської науки, історії України в контексті Центрально-Східної Європи, що обумовлено стійкими партнерськими зв'язками з міжнародними партнерами. Цілі та ПРН ОНП «Історія» враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності «історія та археологія», дозволяють сформулювати та розвивати критичне мислення, дослідницькі вміння та навички і навички аналізу інформації, новітніх методів роботи з джерелами з урахуванням сучасних методів та методик. ОНП покликана навчити здобувачів працювати з різними типами джерел та застосовувати сучасні загальнонаукові, вузько спеціальні методологічні підходи, володіти навичками аналізу вітчизняної та світової, переважно європейської, історіографії. Здобувачі ОНП мають можливість здобути навички здійснювати власний оригінальний внесок у розвиток історичних знань, репрезентувати в різних формах результати наукових пошуків, що підтверджується переліком наукових здобутків здобувачів, що був поданий на запит ЕГ. Разом з тим, на ОНП в якості лекторів гостьових курсів залучаються до викладання представники регіональних ЗВО (Ю.Волошин), академічних установ (О.Бажан), інші. ОНП «Історія» враховує досвід подібних програм Варшавського університету, Центральноєвропейського університету (Будапешт) та Державного педагогічного університету імені Йона Крянге (Кишинів). Унікальним є досвід запровадження спільної навчальної програми «Історія Центрально-Східної Європи» з Варшавським університетом. Переважна кількість НПП, що забезпечують нормативні дисципліни програми, мають досвід навчання та стажування за кордоном (Н.Шліхта, О.Гнатюк, К.Диса, Т.Григор'єва). Під час зустрічей ЕГ з випускниками експерти мали можливість пересвідчитись в тому, що деякі випускники ОНП успішно продовжують своє навчання на докторських програмах в Україні і провідних зарубіжних вишах. Також ЕГ зазначає, що переважна більшість випускників успішно реалізовує себе в гуманітарній та суміжній сферах. ОНП спрямована на теоретико-методологічну та практичну підготовку конкурентоспроможних фахівців з історії та гуманітаристики, з належною мовною підготовкою (англійська, польська мови), що здатні успішно реалізуватись у дослідницькій та викладацькій діяльності. Викладачі, які забезпечують ОНП є високопрофесійними науковцями, що показали обізнаність стосовно тенденцій розвитку сучасної науки та методів викладання, проходили стажування на профільних кафедрах іноземних університетів. Результати стажування та участі в проектах НПП враховані під час розробки навчальних курсів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України № 603 (31.05.2021 р.), яким визначається отримання загальних та фахових компетентностей. Визначені в ОНП результати навчання корелюються з даним освітнім Стандартом. У ОНП, що акредитується, під час попередньої акредитації у 2023 р. були виявлені розбіжності із діючим СВО у частині формулювання нормативних спеціальних компетентностей та нормативних програмних результатів навчання, про що було зазначено в звітах ЕГ та ГЕР. З метою усунення виявлених недоліків робоча група кафедри історії, за участі стейкхолдерів та здобувачів допрацювала ОНП «Історія» та провела громадське обговорення, в результаті якого ОНП «Історія» відповідає усім положенням СВО, у чинній редакції ОНП усі програмні результати сформульовані у повній відповідності до СВО, внесено відсутній раніше ПРН06, а також додано нормативну дисципліну, яка формує археологічні компетентності (ОК-11 Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології). Натомість ЕГ звертає увагу, що в перспективі при наступних оновленнях ОНП бажано додати дисципліну, яка буде охоплювати питання дослідження української археологічної складової та вміння здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури що знаходяться на теренах України з метою їх охорони та можливого подальшого використання. Викладання дисциплін проходить у відповідності до Структурно-логічної схеми ОНП. Матриця забезпечення програмних результатів навчання і матриця відповідності програмних компетентностей наочно презентують відповідність програмних компонентів ОНП. Підсумкова атестація здобувачів ОНП «Історія» відповідає вимогам, які визначені СВО. За результатами підсумкової атестації випускник одержує диплом встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра. ЕГ дійшла висновків про відповідність ОНП 4419 «Історія» затвердженому СВО другого рівня вищої освіти для спеціальності 032 «Історія і археологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ відзначає, що сильною стороною ОНП «Історія» в контексті критерію 1 є врахування досвіду іноземних партнерів (Варшавського університету, Центральноєвропейського університету (Будапешт) та Державного педагогічного

університету імені Йона Крянге (Кишинів). Як унікальний відзначаємо досвід запровадження спільної навчальної програми «Історія Центрально-Східної Європи» з Варшавським університетом, та залучення до розробки програми 2016 р. випускників попередньої програми з урахуванням їхніх пропозицій та зауважень. Однією з сильних сторін та позитивних практик є тісна співпраця з роботодавцями та їх зацікавленість у випускниках ОНП, що було підтверджено піз час проведення зустрічей та відображено у відгуках. У спілкуванні з ЕГ представники стейкхолдерів наголосили, що високо цінують випускників ОНП та їхні фахові компетентності, які дозволяють їм у майбутньому розширювати і поглиблювати отримані знання, самостійно розвивати нові навички та вміння залежно від сфери працевлаштування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ОНП «Історія» цілком відповідає усім положенням СВО, програмні результати сформульовані у повній відповідності до СВО. ЕГ зауважує, що затвердження оновленої ОНП «Історія» відбулося 26 жовтня 2023 року, натомість навчальний план було затверджено 4 липня 2023 року і введено в дію з 1 вересня 2023 року. Тобто, на початок навчального року ОНП передувала в стані процедури затвердження, хоча всі зміни вже були відображені в навчальному плані. Під час спілкування ЕГ з гарантом ОНП та керівництвом НаУКМА було з'ясовано що зміни не стосувалися ключових структурних компонентів ОНП, та були попередньо узгоджені з усіма групами зацікавлених сторін та враховували рекомендації ГЕР. Натомість ЕГ звертає увагу, що в перспективі при наступних оновленнях ОНП бажано додати дисципліну, яка буде охоплювати питання дослідження української археологічної складової та вміння здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури що знаходяться на теренах України з метою їх охорони та можливого подальшого використання. ЕГ рекомендує при перегляді ОНП збільшити кількість кредитів на опанування археологічної складової, додати ОК, спрямовані на вивчення археологічної спадщини України.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Історія» у контексті Критерію 1 відповідає вимогам, які висуваються всіма чотирма підкритеріями. Проте, мають місце певні недоліки, що не впливають на якість підготовки здобувачів. Програмні компетентності та результати навчання унормовано з урахуванням зауважень попередньої акредитації у відповідності до СВО за другим (магістерським) рівнем, запитів ринку праці, потреб цільових груп тощо. Зауваження та рекомендації ЕГ стосовно покращення ОНП суттєво не впливають на оцінку якості реалізації самої ОНП, яка відповідає оцінці В за 1 критерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП «Історія» складає 120 кредитів ЄКТС (1 кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам), що відповідає вимогам, які висуваються до ОП. Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), що спрямовані на формування компетентностей, визначених стандартом ВО (обов'язковий цикл) за спеціальністю «Історія та археологія», за другим (магістерським) рівнем вищої освіти складає 79 кредитів, на теоретико-методологічну, історіографічну й джерелознавчу підготовку майбутніх фахівців спрямовані 53 кредити ЄКТС.. Обсяг кредитів, які відводяться на дисципліни за вільним вибором здобувачів вищої освіти складає 41 кредит. Структура ОНП повністю відповідає Стандарту МОН для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія». Структурно-логічна схема, яка представлена в ОНП фіксує зв'язок між її окремими освітніми компонентами і є абсолютно логічною. Освітні компоненти, які складають освітню програму, надають можливість сформулювати фахові компетентності у здобувачів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ пересвідчилася що в цілому зміст ОНП «Історія» за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти є чітко структурованим за семестрами і роками навчання. Структура ОНП сприяє формуванню фахових, загальних компетентностей. ОК ОНП розміщені в логічному взаємозв'язку, цілком сприяють забезпеченню заявлених цілей і програмних результатів навчання. В оновленій ОНП 2023 року змінено назву однієї нормативної дисципліни, яка за задумом розробників ОНП в т.ч. формує археологічні компетентності (ОК-11 Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології), натомість ЕГ звертає увагу, що до акредитаційної справи долучено Силабус дисципліни, який має стару назву «Актуальні проблеми Всесвітньої історії» і розроблений для 2022-2023 н.р. В меті та завданнях курсу вивчення археологічної складової не зазначено, в тематичному плані археологічний контекст заплановано в Лекції 1 та 3, в Списку літератури відсутня спеціалізована література з археології, натомість ПРН06 запланований до формування. ЕГ пересвідчилася, що ОНП «Історія» містить ОК, що в цілому забезпечують програмні результатів навчання відповідними компонентами ОНП, з якої доступно зрозуміло, які саме ПРН та компетентності будуть досягнені в кінцевому результаті опанування конкретних окремо взятих освітніх компонент. ЕГ також зазначає, всі освітні компоненти ОНП «Історія» забезпечують реалізацію всіх необхідних програмних результатів відповідно до СВО (ПРН01-ПРН10) та ПРН, визначені освітньо-науковою програмою (ПРН11-ПРН15). Зокрема ПРН06 забезпечується ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК 11. ОНП «Історія» органічно поєднує теоретичну, дослідницьку та практичну підготовку здобувачів вищої освіти. В результаті зустрічей і бесід із НПП, здобувачами, роботодавцями ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОНП «Історія» в НаУКМА сприяє провадженню якісної освіти у галузі гуманітарних наук. В ОНП серед запропоновано перелік посад, які можуть посідати випускники відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010. ЕГ звертає увагу, що у компетенціях та ПРН, що зазначені у профілі ОНП, чітко не виокремлені ті, що сформує професіонала за такими шифрами: 2422.2 – редактор-перекладач; 2447.2 – фахівець з управління проектами та програмами у сфері матеріального (нематеріального) виробництва. Разом з тим, випускники даної ОНП під час зустрічей з експертами запевнили, що результати їхнього навчання в магістратурі надали їм можливості для подальшого наукового та професійного зростання, сприяли затребуваності на ринку праці в науковій, викладацькій, музейній та в окремих випадках в перекладацькій діяльності та проектній сферах.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ встановила, що зміст ОНП «Історія» відповідає предметній області спеціальності 032 «історія та археологія» визначеній в СВО. Об'єкту вивчення (минуле людства України та інших країн) відповідають предмети ОНП, серед яких: «Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології», «Польща в історії, культурі та в літературі», «Проблеми імперій в нові часи», «Проблеми соціорелігійної історії в Україні XVI-XX ст.» та інші. Підготовку фахівців, що здатні розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері археології та/або історії забезпечують: «Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології», «Методологія наукових досліджень», «Науково-дослідний семінар», «Історія історичної науки», «Методологія історичної науки». При ознайомленні із Силабусами дисциплін ОНП було з'ясовано, що ПРН забезпечуються в більшості завдяки обов'язковим освітнім компонентам. Родзинкою ОНП є акцент наукової уваги на вивченні історії ЦСЄ, що і стало предметним полем спільної навчальної програми з Варшавським університетом «Історія ЦСЄ», яка відкрита для всіх здобувачів ОНП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В НаУКМА запроваджена практика формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору здобувачами дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Ці процеси регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (наказ № 300 від 14.06.2021; <https://bit.ly/3GPPz3gr>), відповідно до якого для формування індивідуального навчального плану здобувачі обирають навчальні дисципліни відповідно до «Порядку формування індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти та проведення запису на вибіркові освітні компоненти за допомогою САЗ в НаУКМА» (наказ № 445 від 23.11.2023; <https://bit.ly/3Sbicbk>). Також можливість формування індивідуальної траєкторії регулюється «Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту» (наказ № 470 від 08.12.2023; <https://bit.ly/48okzNA>); «Положенням про сертифікатні програми в НаУКМА» (наказ № 103 від 26.02.2021; <https://bit.ly/3u9ilz2>). Під час спілкування з ЕГ здобувачі та випускники підтвердили що успішно реалізовували право на формування ІОТ та обирали дисципліни з урахуванням кола своїх наукових зацікавлень. В рамках опанування ОНП «Історія» здобувачі вивчають дисципліни нормативної частини, які становлять 59 кредитів, а право формування ІОТ можуть реалізувати в рамках вибіркових професійно-орієнтованих дисциплін (26 кредитів) і дисциплін вільного вибору (15 кредитів). Вибіркові компоненти ОНП «Історія» охоплюють 41 кредит. Перелік вибіркових дисциплін є на сайті кафедри (<http://surl.li/retod>) В рамках урахування рекомендацій акредитації 2023 р., під час оновлення ОНП у 2023 році до нормативної частини були перенесені дисципліни, які раніше викладалися за т.зв. «вибором кафедри». Це відображено у чинному НП. Одним з варіантів формування ІОТ є можливість реалізувати це право шляхом участі у програмах академічної мобільності та у спільній з Варшавським університетом навчальній програмі «Історія ЦСЄ», яка відкрита для здобувачів ОНП. З досвіду існування програми, що зазначено у відомостях СО, переважно 15-20% здобувачів ОНП реалізують це право, що відкриває перед ними додаткові можливості, в тому числі, семестр навчання у Варшавському університеті, який, за умови успішного завершення, дає право отримання додатково, окрім українського диплому державного зразка також диплому Варшавського університету. Здобувачі зазначили, що опановані в рамках семестру навчання у Варшавському університеті

навчальні дисципліни перезараховуються в НаУКМА. Важливою умовою для учасників спільної програми є обов'язковість опанування базового курсу «Польська мова для істориків» (дисципліна вільного вибору), що мотивує здобувачів обирати цю дисципліну. Здобувачі ОНП «Історія» відповідно до «Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу НаУКМА» (наказ № 95 від 02.03.2020; <https://bit.ly/3gwaOaD>) обирають напрям дипломного дослідження та наукового керівника в проблемному полі власних наукових пріоритетів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

До обов'язкових компонентів ОНП «Історія» відноситься педагогічна практика (6 кредитів), яка введена до навчального плану ОНП відповідно до вимог СВО і розроблена у відповідності до «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА». Як зазначили здобувачі, практична підготовка відбувається і під час проведення лекційних і семінарських занять, особливо важливим є завдання розробити окремий курс під час практики, розробити Силабус дисципліни. Формування практичних вмінь та їх використання у викладацькій діяльності забезпечують «Методологічний практикум» та «Науково-дослідний семінар». Під час спілкування ЕГ зі студентами та випускниками з'ясовано, що вони задоволені організацією і змістовим наповненням практичної підготовки на ОНП «Історія», всі учасники зустрічей відзначали високий рівень фахової підготовки та сформованих компетентностей під час навчання. ЕГ відзначає, що ОНП «Історія» максимально спрямована на професійну практичну підготовку істориків, і передбачає формування спеціалізованих навичок, педагогічних навичок, загальних практичних вмінь і навичок без яких випускники ОНП не будуть конкурентоспроможними. Особливою позитивною рисою ОНП є формування високого рівня мовної компетентності здобувачів шляхом опанування дисциплін «Англійська мова» (6 кредитів ЄКТС) та «Польська мова для істориків» (12 кредитів ЄКТС).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ констатує, що отримання здобувачами соціальних навичок в НаУКМА в цілому та в межах ОНП «Історія» на Факультеті гуманітарних наук та кафедрі історії відбувається в сприятливих, належних умовах для здобувачів ОНП. Детальний аналіз освітньо-наукової програми засвідчив, що розвиток у здобувачів соціальних навичок (soft skills) забезпечують дисципліни обов'язкового та вибіркового блоків. Процес формування відбувається шляхом застосування різноманітних форм та методів навчання. Найбільш поширеними є робота з різними типами джерел, що сприяє розвитку критичного мислення. В рамках опанування окремих дисциплін здобувачі мають взяти участь у дискусіях в рамках тематичних диспутів. Важливою є можливість розвитку навичок командної роботи шляхом підготовки групових проєктів та презентацій. Під час спілкування з ЕГ здобувачі та випускники звертали увагу на високий рівень набуття навичок критичного мислення, комунікації, вміння проведення дискусій, здатність до узагальнення, проведення самостійного дослідження та академічного письма, у тому числі англійською та польською мовами.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійна кваліфікація не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ шляхом аналізу нормативної бази та спілкування з здобувачами підтвердила, що обсяг ОНП «Історія» у кредитах ЄКТС (120 кредитів) відповідає наявним нормативним вимогам, є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання та співпадає із фактичним навантаженням здобувачів. Спілкування із здобувачами переконало експертів у відсутності скарг здобувачів стосовно співвідношення самостійної роботи та аудиторного навантаження. Обсяг освітніх компонентів ОНП становить 120 кредитів ЄКТС, які в початковому році розподілені на 1, 2 семестри (по 15 навчальних тижнів) та додатковий семестр (7 тижнів), 2 екзаменаційні сесії по 2 тижні і канікули. Навчальне навантаження здобувачів ОНП «Історія» регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА» і «Методичними вимогам до структури та змісту навчальних планів в НаУКМА». Для магістрів загальне тижневе аудиторне навантаження становить 18 год. Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів. Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи студента відображається в Силабусі навчальної дисципліни., фактичне навантаження здобувачів відображено в індивідуальних планах.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП «Історія» не передбачає дуальної форми освіти. Водночас у НаУКМА розроблено і прийнято «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в НаУКМА».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку, що сильними сторонами ОНП «Історія» в контексті Критерію № 2 є авторські розробки навчальних курсів НПП, в т.ч. гостьові курси, що дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання та складають логічну взаємопов'язану систему в цілому. Зміст та навчальний план чітко структуровані та відповідають предметній області заявленої для неї спеціальності. ОНП відповідає потребам роботодавців в галузі історії. Перевагою ОНП вважаємо формування додаткових фахових компетентностей та програмних результатів навчання (ПРН 11-15). ЕГ констатує, що ОНП забезпечує регульований механізм побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ВО, в .ч. шляхом участі в програмах академічної мобільності та навчання на спільній програмі «Історія ЦСЕ» у Варшавському університеті. Сильною стороною ОНП «Історія» в контексті Критерію № 2 є безумовно високий рівень мовної підготовки здобувачів (англійська та польська мови). Наведена у відомостях СО ОНП інформація цілком коректна, зазначені посилання наявні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Одним із недоліків ЕГ відзначає, документальну неточність в назві Силабуса ОК «Актуальні проблеми Всесвітньої історії» (за ОНП має бути «Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології»), що розроблений для 2022-2023 н.р. В меті та завданнях курсу вивчення археологічної складової не зазначено, в тематичному плані археологічний контекст заплановано в Лекції 1 та 3, в Списку літератури відсутня спеціалізована література з археології. Однією з слабких сторін ОНП «Історія» ЕГ зазначає, що деякі Силабуси навчальних дисциплін потребують оновлення в частині методичного забезпечення та переліку рекомендованої літератури. ЕГ рекомендує до початку 2024/25 навчального року оновити переліки рекомендованої літератури та додати методичне забезпечення в Силабуси. ЕГ рекомендує при перегляді ОНП збільшити кількість кредитів на опанування археологічної складової, додати ОК, спрямовані на вивчення археологічної спадщини України, розширити проблемне та тематичне коло археологічної складової в рамках викладання ОК. На ОНП присутня педагогічна складова у вигляді педагогічної практики. Педагогічна складова буде більш повною і комплексною, якщо виділити у її змісті теоретичний практикум. В ОНП серед запропоновано перелік посад, які можуть посідати випускники відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010. ЕГ звертає увагу, що у компетенціях та ПРН, що зазначені у профілі ОНП, чітко не виокремлені ті, що сформують професіонала за такими шифрами: 2422.2 – редактор-перекладач; 2447.2 – фахівець з управління проектами та програмами у сфері матеріального (нематеріального) виробництва. ЕГ рекомендує при перегляді ОНП у профілі ОНП викоремити ті ПРН, які формують професіоналів за вказаними шифрами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зазначені експертною групою недоліки ОП не впливають на високу якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені до нового навчального року. ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в НаУКМА відповідає за Критерієм 2 оцінці В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до НаУКМА за ОНП «Історія» оприлюднені на офіційному веб-сайті НаУКМА (<https://vstup.ukma.edu.ua/master-degree>). Правила відповідають законодавству України, зокрема нормативному документу МОН України щодо Порядку прийому на навчання здобувачів вищої освіти на 2023 р. Правила прийому

є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів; зазначено перелік необхідних документів, порядок та терміни подання. На офіційному ресурсі НаУКМА (<https://vstup.ukma.edu.ua/vstup>) подано вичерпну інформацію про програми, спеціальності, конкурсні пропозиції, інші стипендіальні можливості, окрема вкладка присвячена відповідям на поширені запитання абітурієнтів. Специфікою ОНП «Історія» є можливість зарахування на спільну з Варшавським університетом навчальну програму «Історія Центрально-Східної Європи» (<http://surl.li/rfjbx>) відбувається на основі вступного випробування, що проводиться комісією Варшавського університету наприкінці 1-го року навчання на ОНП. Участь у навчальній програмі передбачає обов'язковий семестр у Варшавському університеті, а випускники отримують два дипломи – український (державного зразка) і Варшавського університету. ЕГ констатує, що дискримінаційних положень в Правилах прийому на ОНП «Історія» не виявлено. Під час спілкування з здобувачами ЕГ пересвідчилась в тому, що вони належним чином були поінформовані стосовно правил прийому на навчання на ОНП «Історія».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому відповідають загальним вимогам та чинному законодавству. За чинними у 2023 році вимогами, вступ на навчання за ОНП «Історія» для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 032 «Історія та археологія» відбувався на основі ЄВІ 2023 року і фахового іспиту, що відбувався у формі складання усно-письмового екзамену. Вимоги до фахового іспиту та програма іспиту оприлюднені на сайті (<https://vstup.ukma.edu.ua/entrance-examination-program?level=MASTER>). Програма фахового вступного випробування на ОНП містить чіткі критерії оцінювання, розподіл балів за відповіді на питання. Фахове вступне випробування з ОНП «Історія» має на меті з'ясування рівня готовності абітурієнтів до навчання на ОНП та проведення науково-дослідницької діяльності, для чого необхідно пересвідчитись у рівні фахових компетентностей, теретичних знань і практичних навичок. Екзаменаційний білет вступного випробування містить 3 питання: з історії України, з всесвітньої історії та представлення проблематики і джерел обраної теми магістерського дослідження. Оцінювання екзаменаційної роботи за спеціальністю 032 «Історія та археологія» ОНП «Історія» здійснюється за 200-бальною шкалою (0 - 200 балів): максимальна кількість балів за відповіді на 1 та 2 питання - 60 балів; третє питання - 80 балів. Оцінювання екзаменаційної роботи за спеціальністю 032 «Історія та археологія» (освітня програма «Історія») здійснюється за критеріями, зазначеними в окремій таблиці (<http://surl.li/oxdet>). Як уже було зазначено вище, специфікою ОНП «Історія» є можливість зарахування на спільну з Варшавським університетом навчальну програму «Історія Центрально-Східної Європи» (<http://surl.li/rfjbx>) відбувається на основі вступного випробування, що проводиться комісією Варшавського університету наприкінці 1-го року навчання на ОНП. Участь у навчальній програмі передбачає обов'язковий семестр у Варшавському університеті, а випускники отримують два дипломи – український (державного зразка) і Варшавського університету.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються низкою документів НаУКМА, що відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997), зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу у НаУКМА», п. 7.19-7.22 (наказ № 300 від 14.06.2021; <https://bit.ly/3GPP3gr>)
Визнання результатів навчання також здійснюється відповідно до оновленого «Положення про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА» (наказ № 2 від 03.01.2024; <https://bit.ly/3GKh1u5>) та «Порядку визнання в НаУКМА здобутих в іноземних ВНЗ ступенів вищої освіти» (наказ № 190 від 24.04.2017; <https://bit.ly/3FaEfae>). Питання визнання результатів навчання врегульовано «Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів освіти в НаУКМА» (наказ № 643 від 29.12.2021; <https://bit.ly/3igiZrK>). Здобувачі освіти мають доступ до цієї інформації на офіційному сайті НаУКМА (<https://bit.ly/3uEwN2n>), на ресурсах Відділу міжнародного співробітництва (<https://dfc.ukma.edu.ua>; <https://bit.ly/3YrtWYq>). Як зазначено у ВСО та було підтверджено під час спілкування з фокус-групою здобувачів, порядок участі здобувачів ОНП «Історія» в спільній навчальній програмі «Історія ЦСЕ» регулюється окремими документами в рамках Угоди про міжнародну співпрацю між НаУКМА і Варшавським університетом (з 2010 року). Інформація доступна на сторінці (<https://bit.ly/3FoFVNo>, вкладка: Вступ – Магістерські ОНП) та фейсбук-сторінці (<https://www.facebook.com/kmahistory/>) кафедри історії. Усі перелічені вище документи доступні для учасників освітнього процесу на офіційному сайті НаУКМА. ЕГ відзначає, що академічна мобільність за освітньо-науковою програмою є систематичною. З 2016 р., у програмах кредитної мобільності Erasmus+ взяли участь 5 здобувачів (2016, 2017, 2018, 2019, 2020-21). Результати навчання в партнерських університетах були їм перераховані відповідно до нормативних документів НаУКМА. Ця інформація була підтверджена під час спілкування з здобувачами та випускниками ОНП. За період співпраці з Варшавським університетом випускниками спільної програми «Історія ЦСЕ» стали 14 студентів ОНП «Історія». В умовах воєнного часу зараховані на програму у 2023 р. 2 здобувачі не приступили до навчання на частині програми у Варшаві через обмеження на виїзд за кордон чоловіків призовного віку. Здобувачі ОНП «Історія» відзначаються активністю в плані реалізації різних типів мобільності, в томі числі максимально використовують можливості віртуальної (дистанційної) мобільності, про що вони з захопленням повідомили під час спілкування з ЕГ. Так, у 2022–2023 і 2023–2024 навч. роках здобувачі ОНП «Історія» стали слухачами 3 семінарів у межах реалізації проекту Ukraine Digital: Ukraine in Its Transnational and

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в НаУКМА регулюються «Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту» (наказ № 470 від 08.12.2023; <http://surl.li/pvixd>). Положення чітко визначає що визнання результатів навчання, отриманих через неформальну та інформальну (самоосвіту) освіти можливе у випадку, якщо вони відповідають фаховим компетентностям відповідної ОНП, при цьому є обмеження щодо максимального обсягу можливих до перезарахування результатів навчання: для магістрів це 6 кредитів ЄКТС (п. 2.4). Визнання результатів відбувається через перезарахування відповідних дисциплін або співбесіду (п. 2.5). Інформація про ці можливості є доступною для здобувачів НаУКМА на офіційному сайті НаУКМА: «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації» (<http://surl.li/pvliih>). На момент проведення ЕГ акредитаційної експертизи випадків визнання результатів навчання, які були б отримані у неформальній освіті за ОНП «Історія», спеціальності 032 «Історія та археологія», галузі знань 03 «Гуманітарні науки» не було. Під час спілкування з фокус-групами здобувачі та випускники повідомили, що отримували знання шляхом неформальної освіти, натомість не зверталися з проханням перезарахування, оскільки мали бажання прослухати дисципліни ОНП в повному обсязі. Особливо такі можливості стали більш доступними завдяки онлайн навчанню.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ відзначає, що в НаУКМА та на ОНП «Історія» нормативно-правова база стосовно прийому для навчання на другому (магістерському рівні) вищої освіти є чітко прописаною, логічно структурованою та знаходиться у вільному інтернет доступі. Під час спілкування з ЕГ здобувачі проявили свою обізнаність щодо інформаційного доступу до ОНП і визнання результатів навчання. До позитивних практик також слід віднести той факт, що серед абітурієнтів є випускники-історики Факультету гуманітарних наук, інших ОП НаУКМА та інших ЗВО. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП. Правила прийому за ОНП «Історія», опис програми для абітурієнтів для навчання на другому (магістерському рівні) вищої освіти оприлюднені на офіційному веб-сайті НаУКМА. Змістове наповнення правил прийому не містить в собі дискримінаційних положень. У НаУКМА передбачені правила визнання результатів навчання, які були отримані в інших ЗВО. На ОНП використовується практика визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах, зокрема, кредитної мобільності учасників спільної з Варшавським університетом програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ вважає, що в контексті Критерію 3 ОНП «Історія» відповідає рівню А. Наявні практики існуючих правил прийому на навчання до НаУКМА за ОНП «Історія» є чіткими та доступними. Інформація є відкритою для всіх бажаючих. Програма фахового вступного випробування враховує особливості ОНП та дозволяє обрати серед абітурієнтів найбільш кваліфікованих та вмотивованих. Процедура доступу до ОНП, визнання результатів навчання при вступі на неї є зрозумілою. Позитивною практикою є визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності, унікальною в своєму роді є практика визнання результатів навчання в рамках спільної програми з Варшавським університетом «Історія ЦСЄ».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У ЗВО Національний університет «Києво-Могилянська академія» освітній процес відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (<https://bit.ly/3GPP3gr>) та «Правил внутрішнього розпорядку...» (<http://surl.li/qdghwh>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» у ЗВО навчальний процес складається з аудиторних (дистанційних) навчальних занять (лекція, семінар, самостійна робота, індивідуальні заняття, практична підготовка та контрольні заходи). Освітній процес передбачає використання різноманітних підходів та методів навчання, здійснюється науково-дослідна діяльність, науково-проектна діяльність; створюється можливість для апробації та реалізації практичних навичок. Під час освітнього процесу використовуються переважно традиційні форми, підходи та методи навчання (зазначені у таблиці 3), які в основному сприяють досягненню ПРН (відомості самооцінювання). У ЗВО активно застосовується студентоцентрований підхід під час вибору дисциплін та індивідуальної траєкторії у науково-дослідницькій діяльності («Положення про організацію освітнього процесу», п. 4.5, 4.8, 4.15-4.22. Індивідуальна траєкторія здобувача підтримується під час обрання теми та наукового керівника (магістерської дипломної роботи), зокрема, запрошується фахівець за необхідним для студента науковим напрямком дослідження. Протягом навчального процесу постійно вивчається рівень задоволеності здобувачів ОНП через проведення анкетування (<http://qa.ukma.edu.ua>). За свідченням НПП та здобувачів, для консультацій з магістерської роботи є практика запрошення консультанта з країни, у якій міститься сфера інтересів здобувача.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації та змісту освітнього середовища ЗВО розміщена як на зовнішній сторінці сайту, так і на внутрішній (закритій) навчального середовища. Доступ до необхідної інформації здобувачам ЗВО надається постійно, зокрема інформація про цілі, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів. На початку викладання кожної дисципліни кожен викладач проводить презентацію свого курсу, де знайомить здобувачів з критеріями оцінювання та системою навчання. ОНП, силабуси навчальних дисциплін, методичні рекомендації та інформація про кваліфікацію, науково-педагогічних працівників, які працюють на ОНП розміщені на сайті кафедри (<http://surl.li/retod>). Важливим на ОНП є чітке розуміння форм, методів та підходів навчання, наразі, експертна група під час зустрічей з фокус-групами переконалась, що науково-педагогічні працівники володіють сучасними методами та прийомами навчання й активно їх застосовують. Здобувачі під час зустрічі у фокус-групі підтвердили, що це робить лекційні та семінарські заняття дуже цікавими і продуктивними. Крім силабусів у комплекс навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін входять методичні рекомендації до виконання самостійних та практичних робіт, наукових досліджень, засоби моніторингу навчальних досягнень здобувачів, інформаційні матеріали бібліотеки із забезпечення необхідної літератури та методичними посібниками з дисциплін. У бібліотеці університету та факультету містяться також праці викладачів, що забезпечу ОНП. Важливим компонентом навчальної програми є самостійна та практична робота, які повністю забезпечені інформаційно (графік освітнього процесу, розклад занять, програми іспитів, консультації викладачів та запрошених іноземних консультантів тощо) (<http://surl.li/rfkl>). Здобувачі, що вчаться на ОНП підтвердили, що кожен з них має індивідуальну траєкторію навчання, що сприяє посиленню наукової складової та їх діяльності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Вивчення та аналіз навчальних курсів та методів і прийомів викладання показав, що їх зміст спрямований на оволодіння дослідницько-пошуковими компетентностями, розробці концепції власної наукової роботи. Навчальний процес на ОНП органічно пов'язаний із науковими студіями. На факультеті і на кафедрі історії працюють такі дослідницькі осередки: Науково-дослідний центр «Спадщина КМА» (керівник М. Яременко); Центр «Археологічна експедиція НаУКМА» (керівник Л. Залізник); Центр європейських гуманітарних досліджень (керівник К. Сігов); Науково-дослідний Центр орієнталістики імені Омеляна Прицака (керівник Т.Сидорчук); Центр польських та європейських студій (керівник О. Бетлій) (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/fakulteti/fgn>). Під час зустрічі у фокус-групах здобувачі показали, що університет забезпечує їм повну академічну свободу та підтримує індивідуальну траєкторію через можливість самостійно визначати напрямок наукових досліджень, отримувати фахові консультації, у тому числі й від запрошених науковців. Протоколи спільних засідань зі стейкхолдерами засвідчують, що науковців, які здійснюють консультації наукових проектів здобувачів також залучають до обговорення ОНП. Під час зустрічі фокус-груп НПП та здобувачі підтвердили залучення їх до кафедральних проектів та розробки наукових тем кафедри, публікацію наукових проектів здобувачів у вигляді статей публікують як апробацію у фахових журналах «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки», «Київська Академія»). Так, в останньому випуску журналу «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (том 6, 2023) опубліковано статті здобувачів ОНП – О.Красінко, В.Куделі, А.Бернадської (<https://bit.ly/3RMOtUI>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ЗВО працюють висококваліфіковані науковці, які поєднують викладацьку діяльність з науковими дослідженнями як в Україні, так і за її межами. Переважна більшість НПП пропонують здобувачам авторські курси, що є результатом власних ґрунтовних досліджень з урахуванням досягнень історичної науки та європейський досвід. Протоколи засідань кафедр та відповіді науковців під час зустрічі фокус-груп підтвердили, що оновлення змісту освітніх компонентів відбувається з урахуванням пропозицій українських науковців (Ю.Волошин, В.Корнієнко, Л.Фінберг), залучених у процес, так і європейських вчених (проф. Лешек Заштовт, д-р Губерт Лашкевич, д-р Казімеж Юрчак), які беруть активну участь у науковому консультуванні та співкерівництві науковими роботами здобувачів за спільними програмами з Варшавським університетом «Історія ЦСЄ» (https://docs.google.com/document/d/1r6RLRXnIrATcwl_ReBjMLDOEуB6j-fo7/edi). За свідченням НПП на ОНП застосовуються новітні європейські практики дослідження наукових проблем запозичені у Варшавському університеті, зокрема практика наукових форумів та колоквиумів. ОК оновлюються Т. Григор'євою, І. Тесленко, Н. Шліхтою (зміст вибіркової дисципліни «Османська імперія», авторський курс «Українська аристократія») у результаті участі НПП у міжнародних проєктах (<https://is-le.eu/>), (<https://smallstates.org/>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО активно реалізуються програми міжнародної мобільності на ОНП, зокрема, інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності одним із основних принципів, що прописаний у всіх його документах, починаючи зі Статуту НаУКМА (<http://surl.li/rfiso>) та «Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр.» (<http://surl.li/dwdzr>). У 2018 р. було створено Комітет Вченої ради з інтернаціоналізації (<https://bit.ly/3UOzHMM>). З 2005 р. ЗВО є членом Асоціації Європейських Університетів (EUA) (<http://www.eua.be>). Викладачі ОНП систематично беруть участь у міжнародних проєктах, закордонних стажуваннях; упровадженні англomовного викладання (гостьових курсів ОК-8, ОК-10; ВК-1; здобувачі беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності (<https://dfc.ukma.edu.ua>); здобувачі здійснюють наукові проєкти, які керуються спільно з науковцями Варшавського університету «Історія ЦСЄ», слухачі якої навчаються у партнерському університеті упродовж семестру, захищають магістерську працю двома мовами і отримують 2 дипломи. З жовтня 2022 р. ОНП задіяна у спільному проєкті DAAD Ukraine Digital: Ukraine in Its Transnational and Transcultural Context (<https://bit.ly/41TZ4lc>). Зокрема, в поточному навчальному році студенти 1-го року навчання у межах ОК-2 слухали спільний курс "Exploring the USSR: Main Discussions and Approaches" (проф. Н.Шліхта, проф. І. Раманава). Беручи участь у міжнародних проєктах та академічній мобільності здобувачі ознайомлюються зі світовими науковими здобутками у галузі історії та археології. За свідченням керівництва ЗВО, НПП та здобувачів, керівництво всіляко сприяє та забезпечує академічну мобільність як здобувачам, так і викладачам. Викладачі підтвердили, що за видання наукових статей та монографій у наукометричних базах Scopus и Web of Science вони отримують заохочення. НПП Освітньо-наукової програми беруть активну участь у міжнародних проєктах, : COST CA18129 – Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750) (<https://is-le.eu/>) (2019-2021); ERC The Diplomacy of Small States in Early Modern South-eastern Europe (2022-2027), (<https://smallstates.org/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО має потужну систему інтернаціоналізації, завдяки якій використовує європейський та світовий освітній і науковий досвід, готує здобувачів до реалізації здобутих компетентностей у глобалізованому світовому просторі. Практика задіяння до спів-консультування та спів-керівництва іноземних науковців дає якісний науковий продукт створений здобувачами ОНП. Здобувачам пропонують цілу низку англomовних програм. Для реалізації індивідуальної траєкторії здобувачів ЗВО запрошує фахівців з усієї України та з європейських університетів, що є позитивним досвідом для наслідування

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує розширити арсенал сучасних методів та технологій викладання дисциплін на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Наявність у ЗВО можливості у здобувачів мати індивідуальну освітню та наукову траєкторію свідчить про те, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Усі здобувачі освітнього процесу своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію, щодо змісту та критеріїв оцінювання на всіх етапах навчання. Освітній процес забезпечують кваліфіковані фахівці, які постійно втілюють світовий досвід. Керівництво ЗВО забезпечує і здобувачам і НПП можливість отримувати міжнародний досвід в царині освіти та науки.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ЗВО розроблено систему контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів, вони повністю забезпечують студентоцентрований підхід і принцип поєднання навчання і дослідження. Відповідно до «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» та «Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>) оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА». Система включає: поточний, підсумковий контроль та атестацію. Форми проведення та критерії оцінювання поточного й підсумкового контролю визначається у робочій програмі (силабусі). Нормативні навчальні дисципліни максимально заохочують здобувачів до активної роботи над індивідуальними дослідженнями, формують уміння презентувати та публічно захищати дослідницькі здобутки в колі колег та іноземних науковців. Під час зустрічі зі здобувачами вони підтвердили, що опитування проходить регулярно і вони можуть висловити свою думку щодо необхідності в ОНП тієї чи іншої дисципліни, а також щодо того чи все зрозуміло в критеріях оцінювання. Здобувачі засвідчили, що пояснення критеріїв оцінювання вони отримують протягом усього навчання на ОНП. Відповідно до п. 7.15-7.16 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Киево-Могилянська академія»» (<https://bit.ly/3GPP3gr>) здобувачі отримують право ліквідувати заборгованість до початку наступного семестру. За свідченням здобувачів їм зараховується навчання під час академічної мобільності без переривання або з перериванням навчання у ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У ЗВО наявні форми атестації здобувачів вищої освіти, які повністю відповідають вимогам стандарту вищої освіти другого магістерського рівня за спеціальності 032 «Історія Археологія». Основною формою атестації здобувачів визначено публічних захист кваліфікаційної роботи. Вимоги до розробки та публічного захисту магістерської роботи визначаються «Положенням про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА» (<https://bit.ly/3gwaOaD>) та положенням «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<https://bit.ly/3tXf4mi>). У зв'язку з умовами, що виникли під час COVID-19 та воєнного стану, у ЗВО було встановлено тимчасові правила атестації (<https://bit.ly/3tV4Nr3>), які дозволили здійснювати захист кваліфікаційні магістерських робіт у дистанційному форматі та складати атестаційні іспити. Згідно з «Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту» у ЗВО відбувається визнання результатів навчання, здобутих через неформальну освіту. За свідченням здобувачів та НПП усі форми атестації сприяють досягненню ПРН.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО здобувачам пропонують чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, забезпечують високу кваліфікацію викладачів, які їх здійснюють. Зокрема, це визначено у Положенні «Про організацію освітнього процесу в НаУКМА», розділ 7 (<https://bit.ly/3GPP3gr>), «Положенні про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів освіти в НаУКМА» (<https://bit.ly/3ELaRHv>); «Положення про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА» (<https://bit.ly/3igiZrK>). Ці документи розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО: на сторінці «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації»

(<https://bit.ly/3uEwN2n>). Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується системністю, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, у відповідності до норм, положень і процедур, прописаних у зазначених документах. У випадку виникнення конфліктних ситуацій між здобувачами і викладачем, для врегулювання конфлікту залучаються завідувач кафедри і декан. Коли виникає потреба повторного складання екзамену з метою ліквідації академічної заборгованості на факультеті створюється кваліфікаційна комісія, яка гарантує здобувачеві об'єктивного оцінювання. Для досягнення максимальної об'єктивності до Екзаменаційної комісії підсумкової атестації залучаються науково-педагогічних працівників інших ЗВО. При виникненні конфліктної ситуації до її розгляду залучаються співробітники Центру забезпечення якості освіти та Комітету етики ЗВО (наказ № 210 від 06.07.2020; <https://bit.ly/3UyW74h>). За свідченням здобувачів та НПП, процедура повторного проходження контрольних заходів для студентів ОНП «Історія» не застосовувалася. У разі, якщо здобувач/ка не ліквідовує академічну заборгованість у визначені строки, він/вона має повторно прослухати дисципліну. Процедура оскарження чітко і зрозуміло прописана оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у ЗВО у вищезазначених положеннях. Порядок оскарження виявлених порушень та дотримання академічної доброчесності забезпечує «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА», розділ VI (наказ №112 від 07.03.2018; <https://bit.ly/3tXf4mi>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО активно реалізується політика академічної доброчесності, чітко визначено стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, вони є прозорими і зрозумілими для здобувачів. Весь педагогічний колектив і здобувачі визначають академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів, що підтверджується п. 1.3 «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<https://bit.ly/3tXf4mi>); розділом 2 «Кодексу етики НаУКМА» (<http://bit.ly/3imBkUo>). Крім того, ЗВО застосовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії її порушенню. Вже на етапі зарахування до ЗВО усі здобувачі ознайомлюються з «Положенням про академічну доброчесність» і складають присягу, яка засвідчується підписом (п. 2.2 Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА). Також, під час поточного і підсумкового контролю, при написанні кваліфікаційної/магістерської роботи принципи академічної доброчесності є ключовими (п. 4.5). Забезпечує контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності Комітет з етики НаУКМА (<https://bit.ly/3UyW74h>). Академічну доброчесність також забезпечує діяльність Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності (розділ VI Положення). У п. 4.5.5. Для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів на наукових доробків НПП у ЗВО використовується система «Антиплагіат» (Unicheck Україна <https://unicheck.com>). Система забезпечення академічної доброчесності в ЗВО є багатогранною і включає в себе заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із вимогами українського законодавства та зобов'язує викладачів забезпечувати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. За свідченням здобувачів та НПП викладачі ознайомлюють здобувачів з принципами академічної доброчесності шляхом включення відповідного навчального змісту до програм нормативних і вибірковок дисциплін. Серед яких обов'язкові компоненти («Методологічний практикум», «Науково-дослідний семінар», педагогічна практика), де містяться норми відповідальної і доброчесної наукової роботи та викладацької діяльності, що окремо прописано в силабусах дисциплін. Важливу роль в ознайомленні здобувачів з академічною доброчесністю грає гарант ОНП «Історія» Наталя Шліхта. Вона брала участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), «Ініціативи академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ), є авторкою відповідних методичних матеріалів. У разі порушення норм академічної доброчесності при проходженні будь-якого освітнього компонента передбачає повторне проходження цього компонента (п. 3.6), а при повторному виявленні порушень – відрахування з ЗВО (п. 3.9). Коли відбувається порушення норм академічної доброчесності в ході підсумкової атестації (п. 3.6) або хабарництво (п. 3.7), то наслідком є негайне відрахування з НаУКМА. І здобувачі і НПП засвідчили, що випадків порушення академічної доброчесності здобувачами за час існування ОНП «Історія» не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ переконала, у тому, що НаУКМА є професійним колективом, де активно реалізується політика академічної доброчесності, чітко визначено стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, вони є прозорими і зрозумілими для здобувачів. Весь педагогічний колектив і здобувачі визначають академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. Розроблено цілу систему інструментів, що гарантують дотримання академічної доброчесності, яка забезпечує принциповість та об'єктивність у здійсненні поточних та підсумкових атестацій здобувачів та всіх контрольних заходів. Отже, усі контрольні заходи, які здійснюються у ЗВО є прозорими та об'єктивними в оцінюванні. Нормативні документи ЗВО визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, хоча прикладів їх застосування не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Оскільки у НПП Освітньо-наукової програми є розробниками методичних рекомендацій щодо інструментів забезпечення академічної доброчесності, рекомендуємо організувати популяризацію цього позитивного досвіду серед ЗВО України.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти не порушуючи їхню індивідуальну траєкторію навчання. ЗВО забезпечує об'єктивність екзаменаторів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Принципи академічної доброчесності є засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. Нормативна база та інструменти забезпечення академічної доброчесності забезпечують принциповість та об'єктивність у здійсненні поточних та підсумкових атестацій здобувачів та всіх контрольних заходів.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП є високою. Аналіз академічної кваліфікації НПП показав, що кожен з них має власну наукову траєкторію, часто визнану не лише в Україні, а й за її межами, сфера наукових інтересів НПП є багатогранною, що дає можливість здобувачам обирати власну траєкторію навчання, але мати підтримку і консультування з боку фахівців. Аналіз таблиці 2 самооцінювання та матеріали продемонстровані під час зустрічей засвідчують високий рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, що викладаються на ОНП. Склад НПП є динамічним, тому можливі зміни викладачів, які викладають той чи інший компонент (наприклад дисципліни «Актуальні проблеми Всесвітньої історії та археології», «Методологія історичної науки» запропонувала внести в ОНП і читала у першому семестрі 2022/2023 н.р. проф. Яковенко Н. М., а в 2023/2024 р. читав запрошений проф. Волошин Ю. В.) Високий науковий рівень викладачів засвідчують також публікації у фахових наукових виданнях України та в міжнародних наукометричних виданнях Scopus и Web of Science; монографії спільно із європейськими науковцями в рамках міжнародних проектів (спільна програма з Варшавським університетом «Історія ЦСЄ») (<http://surl.li/rfkl>); спільний проєкт DAAD Ukraine Digital: Ukraine in Its Transnational and Transcultural Context (<https://bit.ly/41TZ4lc>). Під час зустрічей і спілкування у фокус групах НПП та здобувачів було виявлено, що викладачі ОНП реалізують закордонні стажування, беруть участь у міжнародних проєктах, грантових та стипендіальних програмах. Керівництво ЗВО створює необхідні умови для підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних ЗВО та наукових установах. Центр забезпечення якості освіти в НаУКМА забезпечує також підвищення кваліфікації НПП. Робота Центру щодо підвищення кваліфікації викладачів включає тренінги, зустрічі, конференції та курси для професійного розвитку й підвищення кваліфікації. Здійснення руху в напрямку професійного розвитку та підвищення кваліфікації в НаУКМА відображено в «Концепції професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА», Затвердженій програми підвищення кваліфікації 2020, Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У результаті аналізу нормативних документів, що стосуються процедури конкурсного відбору викладачів та під час зустрічі у фокус-групі з НПП було виявлено, що до викладання на ОНП «Історія», відповідно до п. 38 «Ліцензійних умов», залучаються викладачі, які мають наукові ступені і вчені звання, відповідний науково-педагогічний стаж, а також досягнення у професійній сфері. Відбір штатних працівників за конкурсом відбувається згідно з «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА» (<https://bit.ly/41Xq4k7>). За свідченням керівництва ЗВО, завдяки конкурсному добору дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів. ЗВО створює сприятливі умови для постійного професійного зростання, показниками якого є наукові публікації, участь у наукових форумах, стажування, участь у міжнародних проєктах. Переважна більшість викладачів, що працюють на ОНП «Історія» є знаними фахівцями у своїй галузі не лише в Україні, а й за її межами. У ЗВО існує практика залучення провідних фахівців до консультування

кваліфікаційних магістерських робіт здобувачів та викладання курсів за запитами здобувачів. Це дозволяє залучати також викладачів-сумісників поза конкурсом. Оцінку їхнього наукового доробку і професійної кваліфікації здійснює гарант ОНП та завідувач кафедри. У 2024 р. прийнято «Положення про оцінювання результатів професійної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА» (<https://bit.ly/47WE7Yf>), яке посилює можливість підвищення кваліфікації НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До реалізації ОНП «Історія» ЗВО постійно залучає представників роботодавців. Це відбувається впродовж всього освітнього процесу: запрошення їх до викладання вибіркового і гостьових дисциплін, а також наукове керівництво та консультування кваліфікаційних досліджень здобувачів. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців та партнерів, які забезпечують практичну сторону ОНП було з'ясовано, що вони ознайомлені зі змістом Освітньо-наукової програми. Найчастіше потенційних роботодавців запрошують для викладання вибіркового дисциплін, зокрема це співробітники Інституту історії України НАН України (д.і.н., проф. В. С. Шандра, к.і.н., с.н.с. О. Г. Бажан), державної установи «Український інститут» (к.і.н. Олександра Гайдай, випускниця магістерської програми, яка зараз викладає в Американському університеті у м. Вашингтон, США), архівних установ (к.і.н. Віталій Скальський – директор Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства (УНДІАСД)). До викладання нормативних гостьових курсів (ОК-11, ОК-13) координатор, д.і.н., проф. Н.М. Яковенко, щорічно залучає провідних фахівців в галузі. Наразі, у 2022–2023 навч. році ці дисципліни викладав д.і.н., проф. Ю.В. Волошин, професор кафедри історії України Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Крім викладання навчальних дисциплін і консультування магістерських робіт, представники роботодавців запрошують здобувачів до користування бібліотечними й архівними фондами установ, де вони працюють, а також до участі в різноманітних наукових та соціальних проєктах. На етапі розробки Освітньо-наукової програми «Історія», представники роботодавців залучаються до обговорення та внесення пропозицій щодо її вдосконалення. Наприклад, проф. Ю. Волошин є представником стейкхолдерів у робочій групі із розробки ОНП «Історія» (критерій 2).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО існує практика залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, зокрема періодично їх залучають до читання лекцій вибіркового дисциплін, також проведення аудиторних занять гостьовими лекторами. Запрошують фахівця для читання курсу, який потрібен для реалізації індивідуальної навчальної траєкторії здобувача. Так, наприклад, вибірково дисципліни викладають науковці Інституту історії України НАН України (д.і.н., проф. В. С. Шандра, к.і.н., с.н.с. О. Г. Бажан), державної установи «Український інститут» (к.і.н. Олександра Гайдай), архівних установ (к.і.н. Віталій Скальський – директор Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства). Поширені гостьові лекції, координатором яких є д.і.н., проф. Н.М. Яковенко, вона запрошує провідних фахівців в галузі, у тому числі випускників магістерської програми й закордонних фахівців. Залучаються також фахівці європейських університетів у контексті спільних міжнародних програм, зокрема: спільної навчальної програми «Історія ЦСЄ» Варшавського університету та інституцій Польської академії наук. Позитивний досвід для ОНП має діяльність на програмі проф. Олі Гнатюк, яка упродовж багатьох років була професоркою Варшавського університету, а тепер викладає у ЗВО низку нормативних дисциплін (ОК-3, ОК-6, ОК-7). Тісні освітні та наукові зв'язки з іншими партнерськими ЗВО, наведені у відомостях про самооцінювання, сприяють залученню фахівців до реалізації ОНП. На зустрічі зі здобувачами було виявлено, що потенційні роботодавці залучаються із європейських ЗВО до аудиторних занять як професіонали-практики та експерти (https://docs.google.com/document/d/1r6RLRXnIrATcwl_ReBjMLDOEyB6j-fo7/edit).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО постійно сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. Керівництво ЗВО створює необхідні умови для підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних ЗВО та наукових установах. Центр забезпечення якості освіти в НаУКМА забезпечує також підвищення кваліфікації НПП. Робота Центру щодо підвищення кваліфікації викладачів включає тренінги, зустрічі, конференції та курси для професійного розвитку й підвищення кваліфікації. Викладач, який прагне підвищити свою кваліфікацію має великий вибір шляхів зробити це у самому ЗВО або через партнерські програми з іншими університетами (України чи зарубіжними). Можливості підвищення кваліфікації та удосконалення наукової та педагогічної майстерності забезпечують: Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА, Затверджена програма підвищення кваліфікації 2020, Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>). У ЗВО також, діють грантові програми для підтримки дослідницької активності викладачів (<https://bit.ly/3FGeKiJ>). Іменний Фонд імені Кіндрата МБФ «Відродження КМА» (наказ «№ 502 від 23.12.2016») і Фонд імені Самійла Величка створені задля підтримки досліджень в галузі історії. НаУКМА шукає гранти для підтримки участі викладачів у провідних міжнародних форумах, заохочує і підтримує наукове стажування за

кордоном (у 2023 р. стажувалися викладачі ОНП Наталя Шліхта, Тетяна Григор'єва, Оксана Хом'як). З метою відзначення найкращих наукових проєктів ЗВО проводить конкурси на крашу монографію (Конкурс імені Петра Могили), міжнародні наукові публікації в індексованих виданнях, лауреатами яких є викладачі ОНП Наталя Яковенко, Наталя Шліхта, Максим Яременко, Катерина Диса, Тетяна Григор'єва.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО запроваджено систему стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Щоб викладачі могли активно вдосконалювати свою педагогічну і наукову майстерність керівництво ЗВО створило Центр професійного розвитку, який пропонує викладачам: «Базовий курс підвищення кваліфікації викладачів НаУКМА», «Настановчий курс для викладачів НаУКМА», «Інноваційний курс для викладачів НаУКМА», тренінги з дистанційного навчання (<https://bit.ly/3VDu1pK>), для апробації, презентації та обміну досвідом щорічно проводиться «Конференція викладацької майстерності для викладачів НаУКМА» (VI Конференція (22.11. 2023 р. присвячена питанням психологічної підтримки, взаємопідтримки в умовах повномасштабної війни). Також, науково-педагогічним та педагогічним працівникам пропонуються навчання під час літніх та зимових «Шкіл Профі+», організованих роботодавцями-випускниками НаУКМА. Центр електронної освіти НаУКМА (<https://dlc.ukma.edu.ua/>) аналізує й узагальнює досвід в галузі електронного (змішаного) навчання з метою розвитку викладацької майстерності; проводить консультації, семінари, тренінги щодо запровадження електронного навчання. За свідченням викладачів під час зустрічі фокус-групи, для стимулювання розвитку викладацької майстерності у НаУКМА запроваджено конкурс на здобуття премії «Викладач року» (<https://bit.ly/3ieeY7u>). В останні роки лауреатами ставали викладачі ОНП «Історія» Наталя Шліхта та Максим Яременко. Викладачі підтвердили, що керівництво ЗВО фінансує їхні відрядження на академічну мобільність, міжнародні конференції та форуми.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ЗВО велику увагу приділяє вдосконаленню наукової та педагогічної майстерності науково-педагогічних та педагогічних працівників, сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями (вітчизняними та зарубіжними). З цією метою тільки в межах ЗВО організовано безліч можливостей. До підвищення фахової майстерності активно залучаються роботодавці та міжнародні партнери. Викладачі, що працюють на ОНП постійно взаємодіють зі своїми колегами з європейських ЗВО, беруть участь у міжнародних проєктах і залучають до них здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На ОНП багато партнерів з європейських університетів, важливо активізувати взаємодію з ними для розширення можливості НПП та здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП є високою. Аналіз академічної кваліфікації НПП показав, що кожен з них має власну наукову траєкторію, часто визнану не лише в Україні, а й за її межами, сфера наукових інтересів НПП є багатогранною, що дає можливість здобувачам обирати власну траєкторію навчання, але мати підтримку і консультування з боку фахівців. За свідченням під час фокус-груп роботодавців та здобувачів ЕГ переконалась, що до реалізації ОНП «Історія» ЗВО постійно залучає представників роботодавців. У ЗВО існує практика залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, зокрема позитивним досвідом є залучення гостьових лекторів. ЗВО велику увагу приділяє вдосконаленню наукової та педагогічної майстерності науково-педагогічних та педагогічних працівників через власні програми та у співпраці з іншими організаціями (вітчизняними та зарубіжними). До підвищення фахової майстерності активно залучаються роботодавці та міжнародні партнери. Викладачі, що працюють на ОНП постійно взаємодіють зі своїми колегами з європейських ЗВО, беруть участь у міжнародних проєктах і залучають до них здобувачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ під час віртуальної екскурсії пересвідчилась, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення цілей ОНП. ОНП має робочі кабінети та аудиторії, деякі заняття відбуваються в аудиторних приміщеннях Центру польських і європейських студій імені Єжи Гедройця. ЕГ вважає матеріально-технічне забезпечення достатнім для забезпечення ОНП. Для здобувачів освіти створені умови для навчання. В навчальних приміщеннях виконані ремонтні роботи. Аудиторії та кабінети обладнані сучасними меблями. В умовах дистанційного і змішаного навчання є наявність навчально-методичного забезпечення на платформі DistEdu - <https://distedu.ukma.edu.ua>. Натомість стаціонарні проектори для демонстрації презентацій в аудиторіях відсутні. Гарант програми зазначала, що для технічного забезпечення необхідно замовляти техніку напередодні шляхом заповнення спеціальної форми. Зустріч з технічним персоналом підтвердила наявність такої процедури технічного забезпечення навчального процесу. В НаУКМА вільний доступ до Wi-fi. Укриття забезпечені освітленням, стільцями, столами, водою, вогнегасниками для безпечного офлайн навчання; є можливість користуватися сусідніми укриття (наказ № 300 від 11.09.2023; <https://bit.ly/41XJYLR>). В НаУКМА працює університетська бібліотечна мережа, з центром у Бібліотеці Антоновичів <https://library.ukma.edu.ua>. У Науковій бібліотеці є 4 читальні зали; діє окремий інтернет зал (32 місця). Впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH (всі бізнес-процеси). У межах мережі НаУКМА працює Американська бібліотека ім. Віктора Китастого НаУКМА (3 читальні зали) <https://al.ukma.edu.ua/>. У першому корпусі НаУКМА діє медична частина. Студентів НаУКМА також обслуговує Київська міська студентська поліклініка. Психічним здоров'ям студентів НаУКМА опікується служба психологічної допомоги, діяльність якої (індивідуальні консультації, психологічні вебіари) є актуальною в умовах повномасштабної війни (<http://bit.ly/3hd9o1F>). Також діють: Центр дослідження конфліктів та психоаналізу <http://bit.ly/3FcOnkf>; Центр соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів <https://bit.ly/3HAVcfX>; Центр психосоціальної реабілітації <https://bit.ly/3vHsNBO>. В НаУКМА наявні власні гуртожитки (під час онлайн зустрічі зі студентами, вони підтвердили проживання) <https://vstup.ukma.edu.ua/dormitories>. Наявні також інші об'єкти для спільного користування: медчастина (корпус №1); Культурно-мистецький центр та кінозал (<http://bit.ly/3AQvz7x>); Кінозал на 50 місць в корпусі № 9; Спортивна база (спортивний зал, тренажерний зал, зал силових підготовки, гімнастичний зал, оренда доріжки в плавальному басейні); Трапезна (кафетерій у корпусі № 3) і дві студентські їдальні на території університету; Кредитна спілка «Поміч». Наприкінці 2021–2022 навч. року кафедрою історії були проведені опитування студентів стосовно особливостей освітнього процесу в умовах повномасштабної війни (<https://bit.ly/3iSoeOO>; <https://bit.ly/3YgBGfN>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі освіти мають змогу приймати участь в конференціях, які проводить ОНП (<http://surl.li/regob>). ОНП має два фахові журнали: Наукові записки НаУКМА (<http://nrph.ukma.edu.ua/issue/view/11138>). Історичні науки. Безкоштовні фахові журнали в яких мають змогу публікуватися здобувачі та викладачі. Інформаційна підтримка студентам надається через сайт університету (<https://www.ukma.edu.ua/>), розсилку повідомлень на особисті скриньки, особисті меседжери. Діє фейсбук-сторінка кафедри історії (<https://www.facebook.com/kmahistory/>). Студенти можуть користуватися консультативною підтримкою усіх підрозділів НаУКМА: Відділу міжнародного співробітництва (<https://dfc.ukma.edu.ua/>), Центру кар'єри та працевлаштування студентів та випускників (<https://jcc.ukma.edu.ua/>), напряду комунікації з випускниками (<https://alumni.ukma.edu.ua/>) тощо. Соціальна підтримка забезпечується через органи студентського самоврядування (<http://bit.ly/3gL15Nz>) та студентські організації. Відділ по роботі зі студентами забезпечує комплексну систему соціальної підтримки, яка складається з державних пільг і власних ініціатив НаУКМА (<https://web.ukma.edu.ua/index.php/uk/students/scholarships>). Пакет допомоги для кожної категорії студентства прописаний на внутрішньому сайті (<https://bit.ly/3iUvvxL>). Мають доступ до всіх випусків даних періодичних фахових видань (Вільний доступ до Wi-fi в навчальних приміщеннях). Безоплатний доступ до міжнародних баз даних до електронних ресурсів науково-дослідних баз.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ підтверджує належні умови для навчання: аудиторії та кабінети відремонтовано та обладнано сучасними меблями; наявні бібліотечні фонди та література; вогнегасники; стан вбиралень відповідає стандартам; є гуртожитки (<https://vstup.ukma.edu.ua/dormitories>). В НаУКМА затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та призначена відповідальна особа. В корпусі, де проводять заняття для здобувачів ОНП, відсутні туалети для осіб з особливими потребами, пандуси, ліфти. В інших корпусах НаУКМА створено умови для осіб з особливими потребами. У корпусах та КМЦ (Приймальна комісія) встановлені зовнішні пандуси і поручні біля входу зовні і всередині будівель біля сходових клітин. В корпусі №4 є спец.сан.вузол. ЕГ з'ясовано, що в умовах онлайн навчання спілкування здобувачів з НПП здійснюється шляхом електронної пошти та соціальних мереж (вайбер, телеграм), є можливість записатися на консультаційні години. Здобувачі відзначили доброзичливість та відкритість НПП, можливість дискутувати на заняттях, задавати

питання. Оцінювання є об'єктивним та відкритим, результати розміщуються на DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua>). Викладачі цікавляться зворотнім зв'язком для покращення викладання дисциплін. У Кодексі етики (<http://bit.ly/3u8vtfV>) зазначено, що він «ґрунтується на традиціях та цінностях університету, визначеній місії та візії, досвіді та запроваджених в НаУКМА правилах корпоративних угод для здобувачів, політиках академічної доброчесності, запобігання сексуальним домаганням, роботи Комітету ВР з етики наукових досліджень тощо». За сприяння Відділу по роботі зі студентами (<https://bit.ly/3ON5lZJ>) розроблено «Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в НаУКМА» (<https://bit.ly/41VfERL>), створено Комітет протидії дискримінації, сексуальним домаганням і булінгу в НаУКМА (<https://bit.ly/3GXXneo>). «Положення» визначає підходи до врегулювання ситуацій, пов'язаних із будь-якими виявами дискримінації, насильства і сексуальними домаганнями. НаУКМА має механізм врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, появи якої визначено як порушення академічної доброчесності (п. 3.1.7 «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<https://bit.ly/3tXf4mi>)). Відповідно до п. 3.7 Положення, вчинення хабарництва тягне за собою відрахування з НаУКМА, про факт зловживання повідомляється Національна поліція України. Відповідно до п. 6 Положення здобувачі освіти можуть звертатися до Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності НаУКМА для оскарження рішень про притягнення до академічної відповідальності у випадку, якщо розглядається питання про порушення АД. Усі студенти під час процедури зарахування ознайомлюються з «Положенням про академічну доброчесність» і складають присягу, яка засвідчується підписом і зберігається в особовій справі кожного здобувача (п. 2.2).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертною групою було встановлено, що освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, що навчаються здійснюють: викладачі програми, наукові керівники магістерських робіт, також гарантом програми. У серпні 2022 р. за ініціативи кафедри історії засновано Іменний благодійний фонд імені Євгена Олефіренка. Започатковано «Меморіальну стипендію імені Євгена Олефіренка» для покриття плати за навчання студента/ки ОП «Історія» контрактної форми навчання (<https://bit.ly/3FjDLyC>; <https://bit.ly/47tloEZ>). Наразі троє студентів стали лауреатами стипендії. Студенти ОНП у 2022–2023 рр. отримують стипендії в рамках проекту Ukraine Digital: Ukraine in Its Transcultural and Transnational Context, здійснюваного спільно з Гіссенським університетом (сторінка проекту: <https://bit.ly/41TZ4lc>). Наприкінці 2021–2022 навч. року кафедрою історії були проведені опитування студентів стосовно особливостей освітнього процесу в умовах повномасштабної війни (<https://bit.ly/3iSoeOO>; <https://bit.ly/3YgBGfN>). Опитування від кафедри є більш інформативним про ОНП. Та дають змогу побачити відгуки, та пропозиції по ОНП здобувачів освіти. Центром забезпечення якості освіти НаУКМА регулярно, двічі упродовж навчального року, проводяться студентські опитування (<http://qa.ukma.edu.ua>). Результати опитувань доводяться до відома випускових кафедр і беруться до уваги при обговореннях змісту і якості освітнього процесу на конкретних освітніх програмах. Є більш загальними для всього закладу освіти, та не дають змоги сформулювати уявлення про конкретну ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ОНП «Історія» експертна група не побачила умов для навчання здобувачів з особливими освітніми потребами в корпусі, де відбувається освітній процес за ОНП. В приміщеннях, в яких відбувається реалізація програми (онлайн огляд матеріальної бази) відсутні: пандуси, ліфти, туалети для осіб з особливими потребами. Гарант зазначала, що на програмі була особа з особливими потребами (проблеми опорно-рухового апарату), за можливості заняття для здобувачки ставили в аудиторіях на 1-му поверсі. Дана особа вже завершила навчання. Під час зустрічі з випускниками вона не була присутня. Осіб з особливими освітніми потребами на даний час на ОНП «Історія» немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час розмови з випускниками та здобувачами ними було зазначено, що конфліктів не було. Всі викладачі йдуть на діалог, процедура звернення до адміністрації в разі виникнення проблемних питань їм відома (онлайн зустріч з випускниками та здобувачами). У НаУКМА наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації»; <https://bit.ly/3uEwN2n>). Під час зустрічей зі здобувачами та випускниками програми, інцидентів пов'язаних із сексуальним домаганнями, дискримінацією та/або корупцією виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Створені умови для безпечного перебування здобувачів: наявність укриттів. Фахові журнали безкоштовні для друкування здобувачів (<https://bit.ly/3RXqphP>), доступ до міжнародних журналів та ресурсів. Великий бібліотечний фонд. У НаУКМА діє широка мережа органів студентського самоврядування: Конференція студентів, Студентська колегія, виборні представники в органах управління НаУКМА; контрольно-ревізійна комісія, ради гуртожитків тощо (<http://bit.ly/3gL15Nz>). Діяльність студентського самоврядування, численних студентських ініціатив впливає на створення безпечного освітнього середовища НаУКМА та прозорість роботи закладу освіти із залученням здобувачів освіти на кожному етапі прийняття рішення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною в контексті Критерію 7 ЕГ відзначає відсутність умов для осіб з особливими потребами в приміщеннях де реалізується ОНП «Історія». ЕГ звертає увагу на необхідність створювати безбар'єрний простір на ОНП. ЕГ рекомендує розглянути можливості забезпечення аудиторій, де відбувається навчальний процес ОНП, стаціонарною мульти-медійною технікою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наявність достатніх ресурсів, матеріально-технічна база в доброму стані, наявність алгоритмів подолання конфліктів. Відсутність в приміщеннях ОНП: пандусів, ліфтів, туалетів для осіб з особливими потребами дає підстави віднести Критерій 7 до рівня В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Освітні програми у НаУКМА розроблялися згідно з «Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I-III рівнів вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (наказ No 206 від 19.04.2021; (<http://surl.li/bivxx>)). У 2024 р. прийнято «Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в НаУКМА» (наказ No 32 від 26.01.2024; <https://bit.ly/49cJDqS>). Загальні положення щодо змісту ОП, НП освітніх програм, а також процедура їх затвердження відображенні в «Положенні про організацію освітнього процесу у НаУКМА», розділ 4 (наказ No 300 від 14.06.2021; <https://bit.ly/3GPP3gr>). Процедура розроблення, моніторингу й перегляду ОП регламентується: «Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (наказ No 299 від 06.07.2018; <https://bit.ly/3Nh7xqm>); «Положенням про гаранта освітньої/освітньо-наукової програми у НаУКМА» (наказ No 531 від 30.12.2020; <https://bit.ly/3HhbVpt>); Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА (наказ No 107 від 05.03.2018; <http://surl.li/eqnga>); Концепцією забезпечення якості освіти в НаУКМА (наказ No 518 від 30.12.2016; <http://surl.li/eqnga>). Вище зазначенні документи, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті НаУКМА, сторінка «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації»; (<http://surl.li/pvliih>). Зустріч із стейкхолдерами дала можливість пересвідчитись про налагодженість процедури співпраці та діалогу щодо внесення актуальних змін в ОНП (обговорення). Враховані зауваження і рекомендації, висловлені під час громадських обговорень у 2022 і 2023 рр. (<https://bit.ly/3VoVTU4>; bit.ly/3v1meH3).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ констатує, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування були залучені до останнього перегляду ОП. Наприкінці 2021–2022 навч. року кафедрою історії були проведені опитування студентів стосовно особливостей освітнього процесу в умовах повномасштабної війни (<https://bit.ly/3iSoeOO>; <https://bit.ly/3YgBGfN>). Їх результати обговорювалися на засіданнях кафедри історії. Зауваження і побажання

студентів взято до уваги при доопрацюванні окремих освітніх компонентів ОП «Історія». Так, обговорення змісту освітніх програм кафедри історії окремо включено до програми педагогічної практики студентів другого року навчання ОП, як засвідчується програмою практики (ОК-14). До процедури забезпечення якості освіти, у тому числі і обговорення змісту освітніх програм, залучені представники студентського самоврядування, вони це підтвердили на онлайн зустрічі. За рекомендацією ГЕР, до складу робочої групи введено студентку ОП «Історія», Ольгу Красінько. Вона підтвердила під час зустрічі зі здобувачами, що брала участь в засіданнях робочої групи. Гарант програми наголошувала, що думка студентів враховується під час її перегляду (резервна зустріч другого дня). Отже, ЕГ визначає загальну відповідність ОНП вимогам підкритерію 8.2.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Проект змін до програми розміщено на сайті: <http://surl.li/rehsw>. Гарант програми зазначає, що залучення представників роботодавців до освітнього процесу та забезпечення якості освіти відбувається безпосередньо через запрошення їх до викладання вибіркового і гостьових дисциплін, а також наукове керівництво кваліфікаційними дослідженнями студентів. відповідно, вибірково дисципліни на ОНП викладають фахівці-практики, представники провідних наукових, архівних й інших державних установ, вітчизняних медіа (В. Шандра, О.Бажан, В. Скальський, Олександра Гайдай). Викладаючи на ОНП «Історія», вони формують і удосконалюють зміст окремих освітніх компонентів програми, долучаються до обговорення і забезпечення її якості. При перегляді програми враховуються рецензії та відгуки роботодавців. Матеріали громадських обговорень у 2022 і 2023 рр. представники роботодавців максимально долучились до обговорення останніх змін до ОНП, а їхні пропозиції та зауваження були враховані про доопрацюванні ОНП (<https://bit.ly/3BoVTU4>; <https://bit.ly/3v1meH3>). За рекомендацією ГЕР, до складу робочої групи із розробки ОНП також залучено представника роботодавців – проф., д.і.н. Ю.Волошина. Отже, підтверджено залучення роботодавців до періодичного перегляду ОНП – це забезпечує дотримання вимог підкритерію 8.3.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відслідковується кар'єрний шлях випускників. Випускники заповнюють анкети, з ними підтримується зв'язок через розсилки та спеціальні заходи, опитування. При службі Президента НаУКМА діє напрям комунікації з випускниками (<https://alumni.ukma.edu.ua/>), який співпрацює із Асоціацією випускників НаУКМА (<http://kmaalumni.org.ua/>), у тому числі й відслідковуючи кар'єрний шлях випускників (<https://bit.ly/3VMrV7b>). Каналом комунікації з випускниками ОНП «Історія» є фейсбук-сторінка кафедри історії: <https://www.facebook.com/kmahistory/>. Деякі випускники працюють на кафедрі та в закладі освіти. Відбувається поєднання спільними цінностями та принципами спільноти (<http://surl.li/geiaf>). Також в 2022 році започаткований іменний благодійний фонд ім. Євгена Олефіренка (<http://surl.li/rehuu>), випускника бакалаврської програми історії, який нещодавно загинув. Створена книга пам'яті могилянців - випускників, які загинули в російсько-українській війні (<http://surl.li/gewjm>). Випускники ОНП долучаються до опитувань щодо вдосконалення та оновлення ОНП шляхом опитування та особистого листування і спілкування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Центр забезпечення якості освіти НаУКМА з 2016 року забезпечує внутрішній контроль якості в університеті, співпрацюючи з Комітетом з якості Вченої ради НаУКМА, навчально-методичним відділом та різноманітними студентськими ініціативами. Діяльність Центру була підтримана компанією «Infopuls», British Council, MacEwan University (Канада), Посольством Чеської республіки в Україні, National Endowment for Democracy. Особливу підтримку має напрямок розвитку кваліфікації викладачів, зокрема організацією SmartFoundation. ЕГ відмічає, що реагування на виявлені недоліки в ОНП набуває організованості, системності й систематичності. Так, за результатами on-line опитування, а також комунікації з викладачами, які реалізують ОНП у ході участі кафедри історії в міжнародних освітніх проєктах OSI/HESP Academic Fellowship Program та Regional Seminar for Excellence in Teaching було уточнено концепцію магістерських студій, базовану на поєднанні дослідження і викладання, зорієнтовану на інтеграцію до міжнародної наукової та освітньої спільноти, розроблено низку курсів, ОК-5, ОК-8, ОК-9. У ході моніторингу і періодичного перегляду ОНП із залученням результатів студентських опитувань, пропозицій і побажань випускників і роботодавців, було посилено «практичну» орієнтацію програми, що передбачає формування компетентностей, soft skills. Під час реалізації ОНП, увага приділяється упровадженню принципів академічної доброчесності (як при написанні дослідницьких робіт, так і при опануванні окремих освітніх компонентів) та формуванню засад академічної культури й етики. Введення в дію СВО за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти вимагало внесення конкретних змін і уточнень до ОНП «Історія», було уточнено фокус і зміст програми (поряд із дослідницькою діяльністю було передбачено можливість реалізації випускників програми у викладацькій сфері) через формулювання загальних і спеціальних компетентностей, ПРН; введення нормативної педагогічної практики на другому році навчання (6 кредитів ЄКТС). Постійно оновлюються окремі компоненти ОНП. Наприклад, завдяки участі у проєкті DAAD Ukraine Digital: Ukraine in Its Transnational and Transcultural Context у 2022–2023 рр. викладачі-учасники оновили зміст нормативних

дисциплін: Оля Гнатюк – «Історія Центрально-Східної Європи (1989–2022)», Костянтин Гломозда – «Історія історичної науки», Наталя Шліхта – «Історія СРСР: історіографічні дискусії». Останній з них з 2024–2025 навч. року викладатиметься англійською мовою.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Рішенням НАЗЯВО № 4(33) від 21.03.2023 програму було акредитовано умовно (відкладено). Причиною стала визначена ГЕР необхідність привести формулювання програмних результатів навчання на ОНП у повну відповідність до Стандарту а також додати ПРНОб і забезпечити його відповідними освітніми компонентами. Дані рекомендації були враховані під час доопрацювання ОНП у 2023 р., що знайшло своє відображення у чинній редакції ОНП та затвердженому навчальному плані на 2023–2024 навч. рік. При цьому також враховані зауваження і рекомендації стейкхолдерів, висловлені під час громадських обговорень у 2022 і 2023 рр. (<https://bit.ly/3VoBTU4>; bit.ly/3v1meH3).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Одним із ключових складників культури якості є система забезпечення академічної доброчесності, яка визнає цінності і смисли стандартів здійснення освітньої і наукової діяльності здобувачами вищої освіти. Заклад впроваджує культуру якості відповідно до «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (<https://bit.ly/3Nh7xqm>); Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА (<https://bit.ly/3NVyO47>); Концепції забезпечення якості освіти в НаУКМА (<https://bit.ly/3tTSCOH>). Оскільки роботодавцями для випускників ОНП першочергово виступають саме представники академічної спільноти, то практики, описані у п. 8.5, цілком відображають те, яким чином представники академічної спільноти змістовно долучені до процедур забезпечення якості освіти на ОНП «Історія». Відповідно до «Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних працівників) НаУКМА» (наказ № 297 від 06.07.2018; <https://bit.ly/3W8kE1h>), діє моніторинг якості викладання та наукової діяльності викладачів. Відповідно до цих нормативних документів, здійснюється заохочення викладачів (наказ № 298 від 14.06.2021; <https://bit.ly/48CpHxK>). За результатами моніторингу, кафедри мають можливість надавати рекомендації щодо покращення якості викладання окремих дисциплін. Колегіальне обговорення освітнього процесу на ОНП, внесення змін й уточнень до окремих її компонентів, регулярно відбувається на засіданнях кафедри. Зокрема, останній моніторинг здійснено у жовтні 2023 р. (протокол № 10 від 24.10.2023; <https://bit.ly/3v1meH3>). Під час спілкування з ЕГ здобувачі освіти також наголосили на тому, що для них проводиться регулярна роз'яснювальна робота з питань академічної доброчесності, як окремими викладачами так і загалом закладом освіти. Зустрічі з фокус-групами дали можливість пересвідчитись, що всі учасники освітнього процесу сприймають забезпечення якості освіти як відповідальність усієї спільноти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Здійснюються прозорі процедури обговорення ОНП з учасниками освітнього процесу які сприймаються всіма членами академічної спільноти як корисні та необхідні. Постійна і продуктивна взаємодія з роботодавцями. Позиція здобувачів, студентського самоврядування є важливим чинником для прийняття управлінських рішень щодо організації і здійснення освітнього процесу на ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ зауважує (як вже було зазначено вище), що затвердження оновленої ОНП «Історія» відбулося 26 жовтня 2023 року, натомість навчальний план було затверджено 4 липня 2023 року і введено в дію з 1 вересня 2023 року. Відповідно, на початок навчального року ОНП передувала в стані процедури затвердження, хоча всі зміни вже були відображені та затверджені в навчальному плані. З огляду на встановлений ЕГ факт затвердження навчального плану раніше за освітню програму, у контексті критерію 8, ЕГ висловлює рекомендацію: удосконалити систему моніторингу освітньої програми та якості освіти з відповідним перерозподілом обов'язків між відділами, розробленням інструментарію, технологіями дослідження та прогнозуванням, щоб в подальшому уникнути подібних фактів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом ОНП за критерієм “Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми” відповідає вимогам, оскільки викладачі, роботодавці, здобувачі безпосередньо та за посередництва студентського самоврядування залучені як партнери до періодичного перегляду ОНП та процедур забезпечення її якості; академічна доброчесність визначає стандарти здійснення освітньої і наукової діяльності учасниками освітнього процесу; структурні підрозділи, відповідальні за забезпечення якості, реагують на виявлені недоліки в ОНП, що сприяє її постійному розвитку. Проте вдосконалення потребує процедура моніторингу освітньої програми з визначенням алгоритму його здійснення, запровадженням відповідного інструментарію та перерозподілом обов'язків між структурними підрозділами. З огляду на сильні та слабкі сторони за критерієм 8 ЕГ оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, зрозумілими та регламентовані наступними документами: - Статут НаУКМА: <https://bit.ly/3Oo1beo> - «Стратегія розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» на 2015-2025 рр., затверджена Конференцією трудового колективу НаУКМА, сесія 28 (протокол No 29 від 15.09.2015): bit.ly/3UR2JLN - Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (наказ No300 від 14.06.2021): <https://bit.ly/3GPP3gr>. - «Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА» (протокол No 41 від 27.01.2023): <https://bit.ly/3RYXtXo>. - «Положення про відрахування, поновлення, переведення, переривання навчання (надання академічної відпустки) здобувачів вищої освіти в НаУКМА (наказ No 33 від 26.01.2024): <https://bit.ly/47YTJuD>. - «Положення про слухачів Національного університету «Києво-Могилянська академія» (наказ No 435 від 03.09.2013): <https://bit.ly/3iKSI5e> - Кодекс етики НаУКМА (наказ No210 від 06.07.2020): <https://bit.ly/3UyW74h> - «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (наказ No112 від 07.03.2018): <https://bit.ly/3tXf4mi>. - «Положення про академічну доброчесність наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників у НаУКМА» (наказ No 38 від 29.01.2024) - «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (наказ No299 від 06.07.2018): <https://bit.ly/3Nh7xqm>. «Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в НаУКМА» (наказ No 32 від 26.01.2024): <https://bit.ly/49cJDqS>. Системна робота з підвищення рівня академічної доброчесності популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності, відбувається шляхом нагадування викладачів про неї в усній формі також підписанням здобувачами відповідних заяв. Під час онлайн зустрічей здобувачі освіти та випускники наголошували, про високі вимоги та дотримання принципів академічної доброчесності на програмі. Розроблений комплекс установчих документів, у яких визначено зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Усі документи є у вільному доступі на сайті, їх послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Доступність реалізації освітньої програми та інформації досягається також тим, що сайт закладу освіти забезпечує супровід різними мовами (українською, англійською).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Опис освітньо-наукової програми «Історія та археологія» оприлюднено на сайті НаУКМА: <https://bit.ly/3uIA2Go>. Інформація про програму розміщена також: на сторінці кафедри: <https://bit.ly/3FoFVNo> (вкладки: Вступ – Магістерські освітньо-наукові програми – Освітньо- наукова програма «Історія»; Анотації курсів); <https://bit.ly/3vimeH3>. на сторінці для вступників: <https://bit.ly/3joGtBW>. Під час онлайн-бесід з різними фокус-групами (Зустріч із робочою групою з розроблення та розвитку ОНП, Зустріч з здобувачами, Зустріч з академічним персоналом, Зустріч із роботодавцями, Відкрита зустріч) підтверджено, що оновлення змісту ОНП відбувається постійно з урахуванням запропонованих змін та пропозицій, зокрема в ОНП 2023 р. (<http://surl.li/rehsw>). Також залишена попередня ОНП 2022 на сайті (<http://surl.li/rehsw>). Отже, можна стверджувати, що ОНП «Історія» забезпечує своєчасне оновлення змісту освіти на основі найновіших наукових досягнень, сучасних практик, а також пропозицій і зауважень здобувачів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

В Положенні «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (наказ № 300 від 14.06.2021): (<https://bit.ly/3GPP3gr>), передбачено щорічне оновлення освітніх програм і навчальних дисциплін. Під час онлайн-бесід з різними фокус-групами (Зустріч із робочою групою з розроблення та розвитку ОНП, Зустріч з здобувачами, Зустріч з академічним персоналом, Зустріч із роботодавцями, Відкрита зустріч) підтверджено, що оновлення змісту ОНП відбувається постійно з урахуванням запропонованих змін та пропозицій, зокрема в ОНП 2023 р. (<http://surl.li/rehsw>) . Здобувачі мають змогу обговорення із викладачами під час занять, та після проходження дисциплін зворотній зв'язок, безпосереднього спілкування з гарантом ОП. Отриманні в результаті громадського обговорення ОНП за 2022 та 2023 роки відгуки розміщені на сайті за (<http://surl.li/rewqg>). Відповідно, що ОП забезпечує своєчасне оновлення змісту освіти на основі найновіших наукових досягнень, сучасних практик, а також пропозицій і зауважень здобувачів. На сайті розміщені описи вибіркових та навчальних дисциплін (<http://surl.li/reili>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Перевагою НаУКМА є сформована висока культура дотримання академічної доброчесності всіх учасників освітнього процесу та надзвичайно сприятливе середовище формування специфічної висококваліфікованої корпоративної культури колег «могилянців». Це впроваджується низкою нормативних документів НаУКМА. Офіційний сайт НаУКМА та соцмережі своєчасно оприлюднюють необхідну інформацію. Нормативні документи доступні на чітко структурованому сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У контексті Критерію 9 можна виокремити, такі недоліки та рекомендації: 1. Не видаляти проекти ОП із сайту, не узагальнювати їх, а доопрацьований варіант перезатверджувати, розміщуючи його як окремий документ. 2. Створити постійну форму на сайті для стейкхолдерів, де вони б могли залишати відгуки та пропозиції до ОНП. Рекомендуємо: 1. Забезпечити технічну можливість формування відгуків і пропозицій до наявного проекту безпосередньо під ним. 2. Рекомендуємо розширити комунікацію з здобувачами, шляхом анонімних опитувань, анкетувань конкретної ОНП на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Визначені чіткі та зрозумілі процедури, які регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу. Усі документи є у вільному доступі. На сайті доступна вся необхідна інформація щодо ОНП та її складників. З огляду на виявлені невеликі зауваження до прозорості та публічності, які загалом не впливають на якість ОНП, рівень відповідності ОНП Критерію 9 ЕГ визначає як В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Петрова Наталія Олександрівна

Члени експертної групи

Салата Оксана Олексіївна

Микитенко Марина Віталіївна